LIST APOŠTOLA PAVLA RIMANOM

11. časť (15,5–16,27)

Záverečné poznámky (15,5–33)

Metanoia ako prameň jednoty

[5] Boh trpezlivosti a potechy nech vám dá, aby ste jedni o druhých zmýšľali podľa Krista Ježiša, [6] a tak jednomyseľne, jednými ústami oslavovali Boha a Otca nášho Pána Ježiša Krista. [7] Preto prijímajte jeden druhého, ako aj Kristus prijal vás, na Božiu slávu. (Rom 15:5-7 SSV)

- **Boh trpezlivosti a potechy –** Znova tu zaznieva téma spasenia.
    - **Na jednej strane DAR SPASENIA je istý**, veď Boh nám odpustil a vydal za nás vlastného Syna. Jeho dary a prísľuby sú neodvolateľné[1]. Ak sme aj my neverní, On ostáva verný[2].
    - **Na druhej strane, SPÁSA NIE JE VEC**, ktorú by nám Boh mohol len tak dať. Je to „Boží život“[3]. Musíme ho prijať a naučiť sa ho žiť, osvojiť si ho.[4] Boh nás v tom môže podporiť svojou milosťou – a to je tá *trpezlivosť* (vytrvalosť) a *potecha*, o ktorých Pavol píše – ale nemôže to urobiť za nás. Preto z našej strany je potrebná viera a vytrvalý zápas[5] o zmocnenie sa Božieho života[6] a jeho osvojenie si. A len ak vytrváme až do konca[7], budeme aj naozaj spasení – inak Boží dar, akokoľvek istý, nie Božou, ale našou vinou vyznie naprázdno… A práve v tomto zápase nás Boh upevňuje *potechou* (Duch Svätý je nazvaný Tešiteľ[8]!) a darom *vytrvať* v tomto zápase.

---

[1] *Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné*. (Rom 11:29 SSV)
[2] *Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže*. (2Ti 2:13 SSV)
[3] *Kto má Syna, má život; kto nemá Syna, nemá Boží život*. (1Jo 5:12 SSV)
[4] *aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom*. (Rom 6:4 SSV)
[5] *Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý* (1Co 9:27 SSV)
[6] *Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života* (1Ti 6:12 SSV)
[7] *Kto zvíťazí a až do konca zachová moje skutky, dám mu moc nad národmi* (Rev 2:26 SSV), resp. *Ale kto vytrvá do konca, bude spasený*. (Mat 10:22 SSV)
[8] *Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odídem, pošlem ho k vám* (Joh 16:7 SSV)

- **Aby ste jeden o druhom zmýšľali podľa Krista** – Základom postojov, o ktorých Pavol písal v predchádzajúcich kapitolách – láska, ohľaduplnosť, rešpekt, tolerantnosť, pokora, vzájomná služba, pomoc a podpora – nepramení vo vonkajších pravidlách, ale v zmene myslenia. PODSTATOU tejto zmeny myslenia je zmýšľať o druhých ako Ježiš Kristus.
    - **Podstata METANOIE nie je v zmene *názorov* na to, čo je dobré a zlé, ale práve v *zmene POHĽADU*** na veci, na ľudí, na svet, keď toto všetko vidíme, chápeme a zmýšľame o tom ako Ježiš Kristus, z jeho pohľadu a teda z hľadiska Božích synov a dcér!
- **a tak jednomyseľne, jednými ústami oslavovali Boha** – Výsledkom tejto premeny myslenia je potom vzájomná JEDNOTA, prameniaca z toho, že našim motívom už nie je presadzovanie seba aj na úkor iného, ale OSLAVA BOHA, v ktorej sme skutočne spojení a nasmerovaní jedným smerom v jedinom spoločnom zmysle života.
- **Preto prijímajte jeden druhého, ako aj Kristus prijal vás, na Božiu slávu** –
    - Toto vzájomné prijímanie sa pramení z toho, že tak koná Kristus voči nám – a byť kresťanom predsa znamená mať Kristove postoje a zmýšľanie. **Nemôžeme neprijať niekoho, koho prijíma Kristus a za koho zomrel**!
    - A cieľom je zase OSLAVA BOHA, ktorý si túto oslavu zaslúži a ktorého oslavuje v prvom rade príkladný život tých, ktorí sa prehlasujú za Jeho synov a dcéry: „*Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach* (Mat 5:16 SSV)“

Ešte raz univerzálnosť spásy

8 Hovorím totiž, že Kristus bol služobníkom obriezky v záujme Božej pravdy, aby potvrdil prisľúbenia dané otcom 9 a aby pohania oslavovali Boha za milosrdenstvo, ako je napísané: "Preto ťa budem velebiť medzi národmi a ospevovať tvoje meno." 10 A opäť hovorí: "Radujte sa, národy, s jeho ľudom." 11 A znova: "Chváľte Pána, všetky národy, a nech ho velebia všetci ľudia." 12 A Izaiáš hovorí: "Bude koreň Jesseho a ten, čo povstane vládnuť nad národmi: v neho budú dúfať národy." (Rom 15:8-12 SSV)

- Znova zdôraznenie, že **Božím cieľom je skrze Krista spasiť aj Židov, aj pohanov**.

Želanie…

[13] *Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou*. (Rom 15:13 SSV)

- **Znova tu zaznieva otázka SPÁSY**:
  - „Ešte nie…“ – preto iba NÁDEJ, ktorá sa naplní, až keď vytrváme až do konca…
  - „…a predsa už!“ – pretože ak sami vytrváme (a v **sile Ducha Svätého** je to pre nás plne uskutočniteľné), tak je táto naša nádej v Kristovi istá!
- **Výsledkom je POKOJ** (neznepokojujeme sa, máme istotu, **plynúcu z DÔVERY** Bohu) **a RADOSŤ** z Božieho daru, ktorý nám bol darovaný.

Služba napomínania

[14] *Ja som o vás, bratia moji, presvedčený, že aj vy ste plní dobroty, naplnení všetkým poznaním, takže sa môžete aj vzájomne napomínať.* [15] *Predsa len som vám napísal, a miestami trochu smelšie, a niečo som vám pripomenul pre milosť, ktorú som dostal od Boha,* [16] *aby som bol služobníkom Krista Ježiša medzi pohanmi a konal posvätnú službu Božiemu evanjeliu, aby sa pohania stali príjemnou obetou, posvätenou v Duchu Svätom. (Rom 15:14-16 SSV)*

- **Podstatou Božej rodiny je láska**.
- Podstatou lásky je **vzájomná služba**: nielen v oblasti *materiálnej*, ale aj v oblasti *duchovnej*.
  - Tam sa koncentruje **v službe NAPOMÍNANIA SA** – dnes by sme tomu tak „krajšie“ povedali: v službe ***spätnej väzby***… ☺ Je to veľmi cenná služba, pretože nám pomáha lepšie odhaľovať chyby a nedostatky a tým rýchlejšie napredovať smerom k cieľu, ktorým je úplná premena v Krista.
  - **PREDPOKLADOM tejto služby sú dve veci**:
    - „**plní dobroty**“ – gr. *mestos* – plní, až preplnení, až nad očakávanie; + *agathasyne* – dobrota v morálnom zmysle slova, čiže tie najlepšie úmysly a motívy. Ak tu totiž je takýto postoj, potom je možné, aby:
      - NAPOMÍNAJÚCI napomínal s láskou, bez povyšovania, odsudzovania, súperenia, s opravdivou láskou
      - A NAPOMÍNANÝ s radosťou a vďakou túto *spätnú väzbu* prijímal, bez urazenia sa, obhajovania sa, ospravedlňovania sa, či hnevu a pocitu poníženia.
    - „**naplnení všetkým poznaním**“ – doslova *vedomosťami, poznatkami* (gr. gnósis) – pretože samotný úmysel nestačí, ak

chýbajú vedomosti. Preto napríklad aj (myslím) sv. Terézia Avilská odporúča, aby sme pri voľbe *duchovného vodcu* uprednostnili (ak už takto musíme voliť) radšej *vzdelaného aj keď menej svätého* duchovného vodcu pred síce *svätým, ale nevzdelaným…*

- **Tú istú službu týmto listom poskytuje aj Pavol** – a **práve preto, že sa ako *kresťan* obracia s tými najlepšími motívmi na *iných kresťanov***, ktorí majú rovnaké ušľachtilé motívy, **môže si dovoliť urobiť to aj „trochu smelšie“** bez strachu, že sa Rimania nad jeho slovami urazia, alebo niečo podobné.
  - **Motívom tohto jeho konania je *milosť*, *ktorú dostal*** *Pavol od Boha* – totiž byť apoštolom a učiteľom – **a z nej plynúca aj *zodpovednosť***, pretože *„Kto mnoho dostal, od toho sa bude mnoho požadovať, a komu veľa zverili, od toho budú viac žiadať.* (Luk 12:48 SSV)“

- **„Posvätná služba“ –** gr. *hierurgeo* – doslova konať ***službu kňaza***, tak prekladá aj nový ekumenický preklad. Pavol sám seba vníma ako *kňaza* Novej Zmluvy, ktorý prináša Bohu *novú obetu*, ktorou sú tí, ktorí uverili v Krista.
  - **K tomu je ale potrebné, aby sa pohania stali obetou „príjemnou“ –** gr. *euprosdektos* – niečo, čo je prijateľné a súčasne príjemné tomu, kto to prijíma. To sa deje práve ***uverením*** **a *metanoiou*** – a presne toto je **podstata Pavlovej kňazskej služby**!
  - **P.**S.: *„Otec pomazal Ježiša Krista Duchom Svätým a ustanovil ho za „Kňaza, Proroka a Kráľa“. Celý Boží ľud má účasť na týchto troch Kristových funkciách a nesie zodpovednosť za poslanie a službu, ktoré z nich vyplývajú.*“ (KKC 783), resp. *„laici, keďže dostali účasť na Kristovom kňazskom, prorockom a kráľovskom úrade, majú svoj podiel na poslaní celého Božieho ľudu v Cirkvi a vo svete.*“ (KKC 873) – čo z toho pre nás vyplýva? ☺

Základ služby napomínania

[17] Mám sa teda čím chváliť v Kristovi Ježišovi pred Bohom. [18] Veď sa neodvážim hovoriť niečo, čo prostredníctvom mňa neurobil Kristus, pre poslušnosť pohanov, slovom i skutkom, [19] mocou znamení a divov, v sile Ducha. (Rom 15:17-19 SSV)

- **Základom je, že Pavol nehovorí *svoje predstavy*, ale dáva si záležať, aby všetko, čo ohlasuje, bolo naozaj z Boha** a aj objektívne Bohom potvrdené: znameniami a prejavmi Ducha.
  - Je totiž veľmi ľahké a podmanivé zameniť *Božie slovo* za vlastný *vkus* (ako hovorieval mons. Vrablec) a vlastné *predstavy*, aj keď možno

najlepšie myslené (hoci v praxi vychádzajú vždy viac z našej túžby *mať pokoj a kľud* a potreby po *sebapotvrdení* vlastných predstáv a názorov, než z opravdivej lásky).

- Často sa nám potom stáva, že v niečom iného napomíname, alebo dokonca odsudzujeme nie preto, že by to nezodpovedalo *Božiemu slovu*, ale preto, že to neladí s našim *vkusom* a našimi *želaniami* – aj preto mali v podstate všetci svätci mnohé problémy so svojim aj veriacim okolím!

- **pre poslušnosť pohanov** – myslené ako *cieľ* Pavlovej služby: uverenie a následná poslušnosť viery slovom i skutkom u tých, ktorí skrze Pavla uverili.
  - **A uveriť majú Kristovi** – nie Pavlovmu *vkusu*… ☺

Pavlovo poňatie svojej služby ohlasovateľa

Tak som všetko dookola od Jeruzalema až po Ilýriu naplnil Kristovým evanjeliom. 20 A usiloval som sa hlásať evanjelium nie tam, kde bolo Kristovo meno už známe, aby som nestaval na cudzom základe, 21 ale ako je napísané: "Uvidia tí, ktorým ho nezvestovali, a pochopia tí, čo nič nepočuli." 22 A práve toto mi veľa ráz zabránilo prísť k vám. 23 Ale teraz už nemám priestor v týchto končinách a už dlhé roky túžim prísť k vám. (Rom 15:19-23 SSV)

Hans Buob k tomu hovorí: *„Pavel zakládal všude, kam přišel, pouze malá společenství. Co myslíte, kolik lidí útvořilo takové společenství, když z něj Pavel odcházel dále? V Aténách, Korintu i Filipech jich bylo jen několik. Snad hrstka; tam, kde šlo o výjimečně velké společenství, možná okolo sta. A Pavel přitom říká: „Už nemám v Asii více co dělat, všechno je obráceno." Co tedy dělal? Založil životaschopnou buňku, která měla později prokvasit své okolí. Pavlovým úkolem bylo založit živou buňku.*“[9]

- **Pavol ROZSIEVA… – čiže vytvára práve takéto malé, ale životaschopné bunky**, schopné po jeho odchode už žiť samostatne.
- **NÁSLEDNÝ RAST je už ale potom vecou samotného spoločenstva** a v ňom ustanovených úradov učiteľov, prorokov, ale aj celého spoločenstva – tak, ako o tom hovorí Ježiš: *„K čomu prirovnám Božie kráľovstvo? 21 Podobá sa kvasu, ktorý žena vezme a vmiesi do troch mier múky, až sa všetko prekvasí*. (Luk 13:20-21 SSV)“ – porov. „*6 Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh*. (1Co 3:6 SSV)“.

Porov. ešte raz Hans Buob: *„Bude-li v každé vesnici a městě naší země právě taková živoucí buňka, a Pán tím míní dva nebo tři lidi, bude z ní život proudit dál. Těmto lidem pak Pán přislíbil svou přítomnost a bude skrze ně působit všechna možná znamení. Pokud se ve skupině*

[9] v knihe Dary Ducha Svätého

najdou dva lidé zcela vydaní Kristu, je tu počátek nového života! Toto platí s jistotou, jenom si to nejprve potřebujeme uvědomit. Proto je naprosto důležité, aby tito dva byli skutečně zcela vydáni Kristu. Je to základní předpoklad. Nesmíme chtít skupinu rozšířit příliš rychle. Nejprve musí být naplněn základní předpoklad, kterým je úplná vydanost, a ta musí být neustále obnovována."

Záležitosť „slušnosti"… ☺

[24] Preto keď sa vypravím do Španielska, dúfam, že vás cestou uvidím a že ma ta odprevadíte, keď sa s vami trochu poteším. [25] Teraz sa zberám do Jeruzalema poslúžiť svätým; [26] lebo Macedónsko a Achájsko sa rozhodli urobiť nejakú zbierku pre chudobných svätých v Jeruzaleme. [27] Radi to urobili a sú aj ich dlžníkmi. Lebo ak pohania dostali účasť na ich duchovných dobrách, sú povinní poslúžiť im zasa v hmotných. [28] Keď to dokončím a riadne im odovzdám toto ovocie, vydám sa cez vás do Španielska. [29] A viem, že keď k vám prídem, prídem s plnosťou Kristovho požehnania. [30] Prosím vás, bratia, pre nášho Pána Ježiša Krista a pre lásku Ducha, zápaste spolu so mnou v modlitbách za mňa u Boha, [31] aby ma zachránil pred neveriacimi v Judei a aby moja služba Jeruzalemu bola milá svätým. [32] Potom k vám prídem s radosťou, ak to bude Božia vôľa, a pookrejem s vami. [33] Boh pokoja nech je s vami všetkými. Amen. (Rom 15:24-33 SSV)

- **Vyprevadíte**… **potešíte**… – na lepšie pochopenie tohto zvratu nám pomôže napríklad český ekumenický preklad: „*Doufám tedy, že se u vás zastavím a že mě vypravíte na další cestu, až aspoň trochu užiju radosti ze společenství s vámi.* (Rom 15:24 CEP)" – **patrí k „záväzku slušnosti" každého kresťanského spoločenstva, aby „splatilo dlh"** za to, že iní jemu ohlasovali Krista, tým, že samo poskytne útočisko a oporu putujúcim misionárom a následne aj finančne podporí ich misijnú službu iným. **Pavol ráta s Rímom ako s východiskom, ale aj ako s „útočiskom pri návrate" z misií v Španielsku**.
- **Podobne to vníma Pavol aj v materiálnej oblasti**: „*[25] Teraz sa zberám do Jeruzalema poslúžiť svätým; [26] lebo Macedónsko a Achájsko sa rozhodli urobiť nejakú zbierku pre chudobných svätých v Jeruzaleme. [27] Radi to urobili a sú aj ich dlžníkmi. Lebo ak pohania dostali účasť na ich duchovných dobrách, sú povinní poslúžiť im zasa v hmotných.* (Rom 15:25-233 SSV)"
- **Nakoniec by každá farnosť mala poskytovať tejto misijnej službe aj modlitbové zázemie**: „*Prosím vás, bratia, pre nášho Pána Ježiša Krista a pre lásku Ducha, zápaste spolu so mnou v modlitbách za mňa u Boha*"
    - porov. „*Pán nás volá stále vyjsť z našej sebazaujatosti a podeliť sa s ostatnými s tým, čo máme, počnúc tým najvzácnejším, vierou.* ***Podľa misionárskeho príkazu sa majú merať všetky cirkevné orgány, farnosti a***

***apoštolské diela**. Len keď sa stane misionárskym, môže premôcť kresťanské spoločenstvo vnútorné rozštiepenia a napätia a nájsť svoju jednotu, ako i silu viery*.“ (Redemptoris missio 49)

- **P.S.: Čo z toho vyplýva pre nás, ako pre farské spoločenstvo?**

Záverečné pozdravy a doxológia (16,1–27)

Spoločenstvo spoločenstiev

- **Farnosť ako „Spoločenstvo spoločenstiev“** – porov. „*Pozdravte aj cirkev v ich dome.* (Rom 16:5 SSV)“ + „*Pozdravte tých, čo sú u Aristobula* (Rom 16:10 SSV)“ + „*Pozdravte tých, čo sú u Narcisa a sú v Pánovi* (Rom 16:11 SSV)“ + „*Pozdravte Asynkrita, Flegonta, Hermesa, Patrobasa a Hermasa a bratov, čo sú s nimi*. (Rom 16:14 SSV)“ + „*Pozdravte Filológa a Júliu, Nerea, jeho sestru i Olympasa a všetkých svätých, čo sú s nimi* (Rom 16:15 SSV)“ + „*Pozdravuje vás Gájus, hostiteľ môj i celej cirkvi*. (Rom 16:23 SSV)“ – Pavol pozdravuje tých, ktorých dnes nazývame *animátormi spoločenstiev*… Oni tvoria „pastoračnú štruktúru“ rímskej farnosti.
    - **Gájus, hostiteľ**…: „*Toto bola pohostinnosť, ktorá bola v cirkvi taká potrebná. Niektorí veriaci, disponujúci určitými prostriedkami, ponúkali putujúcim kresťanským služobníkom miestnosť a stravu. Niektorí, ako tento muž, otvorili aj svoj dom, ako miesto stretávania pre zhromaždenia. Zbory v domoch boli normou viac ako sto rokov*.“ (KLR)

Pozor na rozbroje

[17] Prosím vás, bratia, dávajte si pozor na tých, čo vyvolávajú rozbroje a pohoršenia v protive s učením, ktoré ste prijali, a vyhýbajte sa im. [18] Lebo takíto neslúžia Kristovi, nášmu Pánovi, ale svojmu bruchu, a sladkými rečami a poklonami zvádzajú srdcia nevinných. (Rom 16:17-18 SSV)

- **Zmyslom kresťanstva je LÁSKA a JEDNOTA – a „teológia“ im len slúži.**
- **Ak niekto v mene *teológie* prináša rozdelenie**, rozbroje a nepriateľstvo (napr. protestantská reformácia, dnes rôzne sekty ako Milosť, či Svedkovia Jehovovi a podobne), **nie je to z Boha**. Je to len snaha jednotlivých kazateľov o *sebarealizovanie sa* – ale už nie realizovanie Krista… ☹

Záverečné zhrnutie listu Rimanom

- **Boh chce zachrániť všetkých ľudí pred smrťou.**
    - **Všetci ľudia túto záchranu potrebujú**, pretože všetci zhrešili, Židia, i pohania.
    - **Boh preto všetkým ponúka odpustenie hriechu** – čiže *vzbury* a *opustenia Boha* a *života bez Boha*.
- **Boh ľuďom ponúka svoj vlastný, Boží život**.
- **Osvojenie tohto života vyžaduje úplnú vnútornú premenu človeka**.
- **Zákon je tu neúčinný**, pretože:
    - vonkajšie dodržanie príkazov nemení vnútro
    - a to, že nám musí byť dobro *nariadené* a aj tak to *porušujeme* len dokazuje, že v nás stále vládne hriech a smrť.
- **Riešením je viera a následná metanoia**.
- Na rozdiel od Mojžišovho zákona **viera je, bola a bude dostupná každému človekovi**, pretože:
    - každý môže Boha poznávať zo sveta, v ktorom žije
    - a každý sa môže rozhodnúť uprednostniť „byť“ pred „mať“ a namiesto rozkoše a bohatstva hľadať „slávu, česť a nesmrteľnosť“.
- **Ovocím a cieľom tejto premeny je LÁSKA, ktorá sa prejavuje tým, že**:
    - **Žijeme ako skutočná rodina RODINA so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami**
    - **Usilujeme sa o dokonalú JEDNOTU LÁSKY**
    - **Sme k sebe ohľadu**plní
    - **Nesieme si vzájomne bremená a slúžime si**…
    - … **na vzájomné budovanie a rast**
    - **a ak treba, radšej zaprieme seba a zriekneme sa aj vecí, ktoré sú dobré a dovolené**, ak by sme tým mali niekoho pohoršiť a ublížiť mu.
    - **Sme silne zaangažovaní v diele Evanjelia a splácame tak svoj dlh** tým, že morálne, modlitbovo, personálne i materiálne podporujeme dielo ohlasovania evanjelia na misijnom poli…
    - … **a súčasne ako kvas „prekvasujeme“ a pretvárame svoje okolie** a stále viac ho napĺňame Evanjeliom.
    - **A ak v tomto vytrváme až do konca a usilujeme sa v tomto byť čo najviac dokonalí, zmocníme sa spásy**, darovanej nám zadarmo Bohom v Kristovi Ježišovi.
    - **V tom spočíva naša nádej i naša istota**, že totiž
        - **ak sami Boha neopustíme**,

- **ani On neopustí nás**
- **a v sile Jeho Ducha máme istotu, že môžeme v tomto boji zvíťaziť**!